

РЕШЕНИЕ

№ 8642

гр. София, 04.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 86 състав, в публично заседание на 19.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златил Чолаков

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **12024** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба, вх. №12024/17.11.2025 г., депозирана от Ц. Д. с ЕГН [ЕГН], срещу Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП) при МВР, като се иска на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, във връзка с незаконосъобразно действие, ответникът да бъде осъден да му заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди, възлизащи на сумата от 1307,58 лв., представляващи предплатени услуги, от които лицето не е успяло да се възползва, както и законната лихва върху сумата, считано от 03.11.2025 г. до окончателното ѝ изплащане. Претендират се направените по делото разноски.

Основанията на исковата претенция са следните:

Претендира, че при извършена проверка през граничен контрол на 03.11.2025 г. около 8:20 ч на ищеца не му е било разрешено да напусне границата на Република България поради това, че паспорта му е отнет от служители на ГДГП, тъй като е обявен за невалиден поради загубване, каквото обстоятелство не е заявявал пред органите на МВР. След комуникация с ОД на МВР-М., грешката е отстранена и към 10.20 ч. паспортът е възстановен като валиден и върнат на лицето.

Вследствие на създалата се ситуация ищецът изпуска своя планиран полет за Ш. ел Ш., Е. и така не успява да реализира планираната и платена екскурзия, заедно с други членове на своето семейство, тъй като групата отпътува без него. В резултат на тези незаконосъобразни действия ищецът твърди имуществени вреди в размер на 1/3 от общата заплатена сума за почивката – 1307, 58 лв. (от общо 3922,76 лв. – заплатени за него и другите членове на семейството).

В съдебно заседание ищеца посочва като период на увреждането 03.11.2025 г. – 10.11.2025 г. и моли исковата молба да бъде уважена.

Ответникът - Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП), в писмен отговор чрез гл. юрк. К. оспори изцяло исканията на ищеца, иска от съда да постанови отхвърлянето им, счита, че не се доказва претърпени имуществени вреди от ищеца, претендира направените по делото разноски в полза на ГДГП и направи възражение за прекомерност на възнаграждението на адвоката, да бъде присъдено такова в минимален размер. В писмения отговор ответникът излага конкретни съображения за неоснователност и недоказаност на иска. Касаело се за иск за вреди от административна дейност, осъществявана от държавен орган, но поведението на служителите на ГДГП е извършено в съответствие с Инstrukция № 8121з-1249/14.10.2025 г. и в случая граничните полицаи са извършили законосъобразни действия като не са допуснали ищеца да напусне пределите на страната, тъй като документа е обявен за невалиден. Ответникът счита за недоказан и вторият елемент на отговорността по ЗОДОВ – претърпени вреди, към исковата молба не бил представен автентичен платежен документ, тъй като същия не съдържа подписи или печат.

Софийска градска прокуратура, чрез прокурор Д., изразява становище, че исковата претенция е основателна и доказана, сочи че са налице всички задължителни елементи на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – неправомерно действие, нанесени материални и нематериални щети за ищеца.

Съдът като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, от фактическа и правна страна приема следното:

По допустимостта на иска съдът намира следното:

Искът е допустим и е местно подсъден на Административен съд – София град. Касае се за претенция за обезщетение за неимуществени вреди, произтичащи от незаконосъобразни действия на органите на МВР. Съгласно чл.7 от ЗОДОВ вр. чл.203, ал.2 от АПК искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес на увреждения срещу органите по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, от чиито незаконни действия са причинени вредите. Местната подсъдност е изборна и изборът принадлежи на ищцата, която в случая е решила да подаде иска си пред съда по мястото на увреждането. Съгласно чл. 204, ал.4 от АПК незаконосъобразността на действието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението за вреди.

Според чл.205 от АПК искът за обезщетение се предявява срещу юридическо лице, представлявано от органа от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Искът е предявен срещу Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП), която е юридическо лице видно от чл. 37, ал. 2 ЗМВР. В резултат на фактическите действия по задържане на паспорта на ищеца са настъпили и твърдените от него имуществени вреди. Дирекция “Български документи за самоличност“ (ДБДС) е структура в специализираната администрация на МВР, която няма статут на юридическо лице. В чл.11, ал.3 от ПУДМВР е посочено, че звената и длъжностите с функции по ал. 1 и 2 (между които е и ДБДС) в структурите на МВР(посочени в чл.3 и включващи областните дирекции на МВР) се причисляват съответно към тяхната специализирана и обща администрация.

На основание изложеното, исковата претенция е процесуално допустима на основание чл.204, ал.4 АПК, и предявена срещу надлежен ответник - Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП). Разгледана по същество същата се явява ОСНОВАТЕЛНА.

По фактическите основания на иска:

От доказателствата по делото се установява, а и не се спори, че на 03.11.2025 г., около 8,20 часа, в

[населено място], Аерогара С., на ищеца му е бил иззет паспорт с №[ЕИК], издаден на 27.02.2024 г. от МВР - М.. По делото е представен протокол, рег. № 817700-3171/03.11.2025 г, подписан от служител в ГКПП-Аерогара С. – А. М. и свидетели И. Ш. и Р. Ж., който потвърждава този факт. Валидността на паспорта е до 27.02.2029 г. Въпреки това паспорта е иззет като обявен за недействителен от издаващия орган (посочено в протокола и разяснено на ищеца устно). При извършена проверка в автоматизираната информационна система на граничен контрол се установило, че паспорта, с който ищеца се е легитимирал при извършената проверка, е обявен за невалиден под системен номер №[ЕИК] с мярка към обекта „изземване и установяване на самоличността на притежателя на документа“. Сигнала за личната карта е разпространен в ШИС (Ш. информационна система) с идентификатор BG 0000006427168 0000 05. В резултат на извършеното изземване на документа, ищеца изпуска своя резервиран и заплатен полет, част от екскурзията, тъй като паспорта му е върнат в 10 часа на 03.11.2025 г. (видно от протокол рег. № 817700-3172), но самолетът е излетял в 8.50 часа на 03.11.2025 г. (бордна карта на лист 8 от делото).

От получен по делото отговор с рег. № 285300-67/06.01.2026 г. от Дирекция „Български документи за самоличност“ става ясно, че на 09.05.2025 г. служител в 01 РУ към ОДМВР П. е променил статуса на горесцитирания паспорт на „невалиден“ с причина „смяна на имена“. В отговора се сочи, че е налице допуснатата техническа грешка при въвеждането на номера на паспорта в Национален автоматизиран информационен фонд „Национален регистър на българските лични документи“ (НАИФ НРБЛД). Оттам съгласно българското законодателство при промяна на статус на български личен документ в НАИФ НРБЛД, данните автоматично се преливат в Националната шенгенска информационна система, която се използва от служителите на ГДГП.

От ищеца са представени като доказателства – фискален бон за заплатената цяла сума за организираната почивка, бордна карта, копие от паспорт, информация за пътуването, която включва полети с дата и час за отиване и връщане, договор за организирана екскурзия, сключен с „Онекс Тур“ ЕООД.

От страна на ответника заедно с отговора на исковата молба като доказателства бяха представени две съобщения от началник група 04 към ГКПП Аерогара – С. (лист 35 и 36), протоколи за изземване и връщане на паспорта, както и докладна записка за преминалото дежурство от 08.00 часа до 20.00 часа на 03.11.2025 г.

Правна преценка на съда

При тази фактическа обстановка, Съдът намира, че са налице всички предпоставки от фактическия състав на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника за претендиращия период – налице е незаконно действие на Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП) при МВР, претърпени имуществени вреди и причинна връзка между тях.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност. Административна е всяка дейност, свързана с упражняване на властнически правомощия от органите на изпълнителната власт - в случая органите на ГДГП .

Съгласно чл. 49, ал. 1 т. 2 от Закона за българските лични документи за невалидни се обявяват паспортите на лица, които са заявили, че същия е изгубен, откраднат или унищожен. Невалидността се обявява от органа, издал паспорта на лицето. В случая Ц. Д. не е подавал заявление, че паспорта му е изгубен, откраднат или унищожен. Документът е издаден от ОД на МВР – М. . Установи се по делото, че този орган, който е компетентен не е обявявал паспорта за

невалиден. Установява се, че паспорта, с който се е легитимирал пред служителите от ГДГП е валиден официален документ, установяващ самоличността на лицето, което го е представило и не е предмет или средство на престъпление. Поради допуснатата техническа грешка документът е обявен за невалиден и подлежащ на издирване и изземване по реда на чл.84, ал. 1 ЗМВР.

Изземването на паспорта на ищеца представлява незаконосъобразно действие на служителите на ГДГП, независимо че се дължи на техническа грешка при въвеждане на номера на паспорта на друго лице и е станало причина спрямо Ц. Д. да бъдат предприети действия по реда на чл.84, ал.1 от ЗМВР. Разпоредбата предвижда, че полицейските органи могат да изземват временно вещ, за която има сигнал за издирване в ШИС и/или в информационните фондове на Международната организация на криминалната полиция (И.). По този ред е съставен протокол за доброволно предаване на паспорта и са снети обяснения от лицето. Действията предприети спрямо Ц. Д. от служителите на ГДГП по реда на чл.84 от ЗМВР са незаконосъобразни по смисъла на чл. 203, ал. 1 от АПК, тъй като са извършени в случая без да е имало каквото и да е законово основание за това, тъй като лицето се е легитимирало с валиден документ за самоличност, даващ му право да напусне пределите на страната.

От доказателствата по делото съдът приема за установени фактическите основания на иска и наличието на всички необходими елементи за да бъде реализирана отговорността на държавата по ЗОДОВ. На първо място безспорно по делото се установи доказана имуществена вреда в размер на 1307, 58 лв., която се равнява на една трета от общо заплатената сума за екскурзията. Вредата е доказана, тъй като лицето е заплатило тази сума на 07.10.2025 г. на дружеството „Онекс Тур“ ЕООД, с което има сключен договор за туристически пакет. Ищецът търпи тази имуществена вреда понеже не може да се възползва от услугите, които е следвало да предостави „Онекс Тур“ ЕООД срещу заплатената сума, а именно туристически пакет, който включва пътуване със самолет от България до Е. и обратно, заедно с хотелско настаняване за 7 нощувки и други, уговорени в договора на лист 14 от делото. На второ място тези имуществени вреди се дължат на незаконосъобразно действие, което е изземването на валиден документ за пътуване от страна на служителите на ГДГП без законово основание за това. На трето място вредите са пряка и непосредствена последица от увреждането/извършеното действие. В резултат именно на незаконосъобразното изземване на паспорта, ищецът изпуска своя полет и не може да се възползва от предварително заплатената екскурзия. В случай, че служителите на ГДГП не бяха иззели неговия паспорт, тези вреди не биха били настъпили. Въпреки че действията на ГДГП не са виновно извършени, а са резултат от допуснатата техническа грешка, това не е основание, което следва да бъде оставено в тежест на ищеца. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ, която уточнява, че субективното отношение на длъжностното лице, а именно формата на вина не е част от кумулативния фактически състав по реализиране на отговорността.

Предвид уважаване на основния иск, следва да бъде уважен и акцесорния такъв за присъждане на лихви. Така на правно основание чл.86 ал.1 от ЗЗД следва да бъде присъдена законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на вземането.

По претенцията на страните за разноски:

Съгласно разпоредбата на чл.10, ал. 3 от ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

Ищецът не е представил списък на разноските и видно от проведеното съдебно заседание осъществява сам своето процесуално представителство, без да е ангажирал адвокат. Съответно

разноските са само в размера на патената държавна такса – 10 лв. (5.11 евро).

На ответника не се следват разноски, предвид изхода на делото.

Мотивиран от гореизложеното, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, I-во отделение, 86 –ти състав на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП) при МВР ДА ЗАПЛАТИ на Ц. Ю. Д., ЕГН [ЕГН] за неправомерни действия на своите служители, извършени на дата 03.11.2025 г. , а именно изземване на валиден паспорт, следните суми:

1) сумата от 668,69 евро (1307,85 лева), представляваща обезщетение за нанесени имуществени вреди за периода от 03.11.2025 г. до 10.11.2025 г.

2) законната лихва върху размера на обезщетението, считано от 14.11.2025 г. до окончателното й плащане.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП) при МВР да възстанови на Ц. Ю. Д., ЕГН [ЕГН] заплатената от него държавна такса, в размер на 5.11 евро.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: